

Konferans

Bariş Süreçlerini Canlandırırken Tecrübelerden Ders Çıkarmak

23 Mayıs 2025 | İstanbul

20. yüzyıla, her biri farklı şiddet derecelerine sahip çok sayıda çatışma damgasını vurmuştur. Buna karşılık, 20. yüzyılın son on yıllarında ve 21. yüzyılın ilk yıllarında müzakere edilmiş birçok bariş anlaşması imzalanmıştır. Ancak, müzakere masasına dönüş fikrinin gerçeğe dönüştüğü kesin koşullar ve anlar hakkında hâlâ anlaşılması gereken çok şey vardır.

Bariş görüşmelerini kesintiye uğradıktan sonra yeniden başlatmak karmaşık ve hassas bir süreçtir. Bu süreç çatışan tarafların liderlerinin birbiriyle ilişkili bir dizi faktörü dikkatle analiz etmesini gerektirir. Müzakerelerin yeniden başlatılmasında başarı genellikle zamanlama, güven inşası ve verimli diyalog için doğru ortamın yaratılması gibi kilit unsurlara bağlıdır.

Bu konferans, bariş müzakerelerine katılmış çatışmalı tarafların temsilcilerini bir araya getirerek kendi ülkelerinde müzakerelerin yeniden başlamasına yol ačan faktörleri incelemeyi amaçlamaktadır.

Katılımcılardan özellikle aşağıdaki temel kavramlar ve sorular çerçevesinde değerlendirmeler yapmaları beklenmektedir:

- **Zamanlama ve olgunluk:** Bariş görüşmeleri için doğru zamanlama tahmin edilebilir mi? Olgunlaşmış bir an var mı?
- **Güven ve güven artırıcı önlemler:** Çatışan taraflar arasında güven ve itimadı artırarak onları masaya dönmeye ikna etmenin bir yolu var mı?
- **Yurtiçi ve uluslararası gelişmeler:** Çatışan tarafların pozisyonlarını yeniden gözden geçirmelerini ve diyaloğa açık olmalarını sağlayan yerel ve uluslararası değişiklikler var mı? Bariş süreçlerini yeniden başlatmak için herhangi bir teşvik var mı? Bu teşvikler güvenilir aktörlerden mi geliyor? Bu aktörlerin etkisi zaman içinde değişti mi?
- **Yeni aktörler:** Çatışma süresince çatışma dinamiklerini etkileyen yeni aktörler ortaya çıktı mı? Bunların çatışma üzerindeki olumlu/olumsuz etkileri nelerdi? Bariş görüşmelerini yeniden başlatmak için kullanılabilirler mi yoksa engel olarak mı görölüyorlar?
- **Liderlik:** Liderler bariş görüşmelerinin canlandırılmasında nasıl bir rol oynuyor ve vizyonları zaman içinde (değişiyor mu ve) nasıl değişiyor?

Konferans Programı

Barış Süreçlerini Canlandırırken Tecrübelerden Ders Çıkarmak

23 Mayıs 2025 | Point Hotel Taksim, Beyoğlu / İstanbul

13:00 Kayıt

13:15 Açılış Konuşmaları

- **Ayşe Betül Çelik**, Sabancı Üniversitesi
- **Tina Blohm**, Friedrich-Ebert-Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği

13:30 **Panel 1: Barış Süreçlerini Canlandırmak**

Moderatör: **Ayşe Betül Çelik**, Sabancı Üniversitesi

- **Miriam Coronel-Ferrer**, Hükümet Müzakerecisi, Filipinler
- **Shadia Marhaban**, Özgür Açe Hareketi (GAM) Müzakerecisi, Endonezya
- **Neha Sanghrajka**, Birleşmiş Milletler Proje Hizmetleri Ofisi (UNOPS) Kıdemli Çatışma Duyarlılığı Danışmanı
- **Bronagh Hinds**, Kıdemli Uzman, DemocraShe, Kuzey İrlanda

15:30 Çay ve kahve arası

16:00 **Panel 2: Çıkarılan Dersler**

Moderatör: **Mehmet Gürses**, Central Florida Üniversitesi, Amerika Birleşik Devletleri

- **Joshua N. Weiss**, Harvard Üniversitesi, Amerika Birleşik Devletleri
- **Mirko Manzoni**, Güney Afrika, Botswana, Namibya, Lesotho, Mauritius ve Eswatini Büyükelçisi ve SADC Daimi Temsilcisi
- **Mesut Yeğen**, Kürt Tarihi Dergisi, Türkiye
- **Mehmet Gürses**, Central Florida Üniversitesi, Amerika Birleşik Devletleri

18:00 Kapanış

Ayşe Betül Çelik

Siyaset bilimi ve çatışma çözümü profesörü, Sabancı Üniversitesi

Ayşe Betül Çelik 2002 yılında State University of New York at Binghamton'dan siyaset bilimi alanında doktora derecesi aldı ve halen Sabancı Üniversitesi'nde profesör olarak görev yapmaktadır. Siyaset bilimi ve çatışma çözümü dersleri vermektedir. Etnik çatışmalar, uzlaşma, diyalog, zorunlu göç, barış süreçleri ve toplumsal cinsiyet ile barış inşası konularında uzmandır. Türkiye'nin Kürt meselesi, Kürtlerin zorunlu göçü ve sivil toplum kuruluşlarının bu süreçteki rolü üzerine ortak yazarlı bir kitabı ve çok sayıda makalesi bulunmaktadır. Türkiye'nin çeşitli şehirlerinde lise öğretmenlerine toplumsal cinsiyet farkındalığı eğitimi de vermektedir. Akdeniz Kadın Arabulucular Ağı'nın Türkiye Antenini kuran isimlerden biridir. Prof. Çelik, 2021 yılında çatışma çözümü ve toplumsal cinsiyet alanındaki çalışmaları nedeniyle İtalya Cumhurbaşkanı tarafından verilen en yüksek dereceli nişan olan "Ufficiale Dell Ordine Della Stella D'Italia" (İtalya Yıldızı Nişanı) ile onurlandırılmıştır.

Bronagh Hinds

Kıdemli Uzman, DemocraShe

Bronagh Hinds, Kuzey İrlanda'daki çok partili müzakereler için Kadın Koalisyonu'nu kurdu ve barış anlaşmasının müzakerecileri arasında yer aldı. Eşitlik Komisyonu Başkan Yardımcısı olarak atanarak eşitlik ve iyi ilişkiler taahhütlerinin uygulanmasına öncülük etti. Siyasi partiler, meclis ve yerel yönetimlerle yürüttüğü geçiş süreci çalışmaları kadın liderliği, çeşitlilik ve iyi yönetim odaklıydı. BM Kadın Birimi tarafından barış süreçlerinde kadınların katılımı konusunda kıdemli uzman olarak atanan Hinds, Suriye Kadın Danışma Kurulu'na müzakereler sırasında danışmanlık yaptı. İsrail/Filistin, Irak, Yemen, Afganistan, Ukrayna ve Kolombiya gibi çatışma bölgelerinde çalışmalar yürüttü. 1325 sayılı

BMGK kararı çerçevesinde İrlanda'nın Ulusal Eylem Planlarının gözden geçirilmesi, çok taraflı kuruluşlar için öğrenme süreçlerinin kolaylaştırılması ve BMGK'ya yönelik Arria-formülü toplantılarında sunumlar gibi faaliyetlerde bulundu. Ayrıca kamu görevlerinde ve Queen's University Belfast'ta kıdemli araştırmacı olarak çalıştı. Hinds, sivil toplum kuruluşlarında çatışma programları, diyalog girişimleri, kapasite geliştirme ve liderlik geliştirme alanlarında da öncülük etmiştir. Kadın hakları ve barış inşası konularındaki çalışmalarıyla çeşitli ödüller almıştır.

Joshua Weiss

Program Direktörü, Bay Path University; Kıdemli Araştırmacı, Harvard Müzakere Projesi

Joshua Weiss, Bay Path Üniversitesi'nde Kurumsal Liderlik ve Müzakere Yüksek Lisans Programı'nın direktörüdür ve Harvard Müzakere Projesi'nde kıdemli araştırmacı olarak görev yapmaktadır. Küresel Müzakere Girişimi'nin kurucularından biri olup Negotiation Works, Inc. adlı kuruluşun da başkanlığını yürütmektedir. Danışman olarak Fortune 500 şirketleri, Birleşmiş Milletler ve çeşitli hükümetlerle çalışmıştır. Weiss, "Getting Back to the Table" (Masaya Dönüş), "The Book of Real World Negotiations" (Gerçek Dünyadan Müzakere Örnekleri), "The Negotiator in You" (İçinizdeki Müzakereci) serisi ve çocuklara yönelik yaratıcı çatışma çözümü kitapları gibi çok sayıda yayına imza atmıştır. Araştırmaları, çağdaş teknolojilerin ve hikâye anlatıcılığının müzakere ve çatışma çözümü üzerindeki etkilerini incelemektedir. Son dönemde ise müzakerelerdeki başarısızlık ve gerilemelerle başa çıkma yollarına odaklanmaktadır. 2002 yılında George Mason Üniversitesi Çatışma Analizi ve Çözümü Enstitüsü'nden doktora derecesi almıştır.

Mehmet Gürses

Siyaset Bilimi Profesörü ve Kürt Siyasal Çalışmaları Programı Başkanı, Central Florida Üniversitesi

Mehmet Gürses, 2007 yılında University of North Texas'tan siyaset bilimi alanında doktora derecesi aldı. Şu anda Central Florida Üniversitesi'nde siyaset bilimi profesörü ve Kürt Çalışmaları direktörüdür. Araştırma alanları arasında Kürt siyaseti, din ve siyaset ilişkisi, etnik ve dini çatışmalar, iç savaş sonrası barış inşası ve savaş sonrası demokratikleşme yer almaktadır. "Anatomy of a Civil War: Sociopolitical Impacts of the Kurdish Conflict in Turkey" (Bir İç Savaşın Anatomisi: Türkiye'deki Kürt Çatışmasının Sosyopolitik Etkileri) başlıklı kitabı 2018 yılında University of Michigan Press tarafından yayımlanmıştır. Çalışmaları önde gelen akademik dergilerde yayımlanmıştır.

Mesut Yeğen

Kürt Tarihi dergisi editörü

Mesut Yeğen, Essex Üniversitesi'nden sosyoloji alanında doktora derecesi almıştır. 1996–2010 yılları arasında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyeliği yapmıştır. 2010'dan, üniversitenin 2020'de cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kapatılmasına kadar İstanbul Şehir Üniversitesi'nde tam zamanlı profesör olarak görev yapmıştır. 2021–2024 yılları arasında İstanbul merkezli Reform Enstitüsü'nde çalışmıştır. Kürt Tarihi dergisinin kurucu

editörüdür. Akademik çalışmaları ve yayınları, Türk milliyetçiliği, Kürt meselesi ve Türkiye'de vatandaşlık konularına odaklanmıştır. Başlıca eserleri arasında şunlar yer alır: "Etnopolitikadan jeopolitiğe: 2015'ten bu yana Türk devleti ve Kürt meselesi", "Türkiye'de Kürt Milliyetçiliği: 1898–2018", " 'Kürdistan'da Devlet Şiddeti", "Türklük Halleri: Yurttaşlık, Kültür, Anayasa", "Silahlı Mücadeleden Müzakereye: Bağımsız Kürdistan'dan Demokratik Özerkliğe veya PKK'nin Serüveni", "Türk Solu ve Kürt Meselesi", "Müstakbel Türk'ten Sözde Vatandaşa: Cumhuriyet ve Kürtler", "Vatandaşlığın Diyalektiği ve Trajedisi", "Türk Milliyetçiliği ve Kürt Meselesi".

Miriam Coronel Ferrer

Güneydoğu Asya Kadın Barış Arabulucuları Ağı kurucu üyesi; Filipinler Hükümeti Barış Heyeti eski başkanı

Miriam Coronel Ferrer, Güneydoğu Asya Kadın Barış Arabulucuları Ağı'nın kurucu üyelerindendir ve Birleşmiş Milletler Standby Team eski arabulucusudur. Filipinler hükümeti adına 2014 yılında imzalanan Bangsamoro Kapsamlı Anlaşması müzakere heyetinin başkanlığını yapmıştır. Filipinler Üniversitesi'nde öğretim üyeliğinden

emekli olduktan sonra barış ve insan hakları programlarında çeşitli liderlik rollerinde bulunmuş, Asya'nın çeşitli üniversitelerinde misafir öğretim üyesi olarak ders vermiştir. Şu anda International Crisis Group (Uluslararası Kriz Grubu) ve Cenevre merkezli Interpeace'in yönetim kurullarında, New York'taki Global Network of Women Peacebuilders (Küresel Kadın Barış İnşacıları Ağı), Barselona'daki Institute for Integrated Transitions'ın (Entegre Geçişler Enstitüsü) Barış Antlaşması Girişimi ve Harvard Negotiation Strategies Institute'un (Harvard Müzakere Stratejileri Enstitüsü) danışma kurullarında görev yapmaktadır. 2023 Ramon Magsaysay Ödülü de dahil olmak üzere birçok ödülün sahibidir. Ferrer, Güneydoğu Asya'da demokratikleşme, sivil toplum ve barış süreçleri üzerine kapsamlı yayınlar yapmıştır.

Mirko Manzoni

İsviçre'nin Güney Afrika, Botswana, Esvatini, Lesotho, Mauritius ve Namibya Büyükelçisi

Büyükelçi Mirko Manzoni, diplomasi ve insani yardım alanlarında 25 yılı aşkın deneyime sahiptir. 2019–2023 yılları arasında Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Mozambik Özel Temsilcisi olarak görev yapmıştır. Maputo Anlaşması'nın baş müzakerecisi ve tanığı olarak, anlaşmanın uygulanmasını ve 5221 eski savaşçının silahsızlandırılmasını yönetmiştir. Üst düzeyde hükümetler ve uluslararası kuruluşlarla diyalog ve arabuluculuk alanında önemli deneyime sahiptir. Kasım 2023'ten bu yana İsviçre'nin Güney Afrika, Botswana, Namibya, Lesotho, Mauritius ve Esvatini büyükelçisidir ve

aynı zamanda SADC Daimi Temsilciliği görevini yürütmektedir. Manzoni, mimarlık alanında yüksek lisans derecesine ve HEC Lausanne İşletme Okulu'ndan MBA derecesine sahiptir.

Neha Sanghrajka

UNOPS Kıdemli Çatışma Duyarlılığı Danışmanı; Kofi Annan Vakfı ve Berghof Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi

Neha Sanghrajka, Birleşmiş Milletler (BM), Afrika Birliği (AU) ve İnsani Diyalog Merkezi (HD Centre) ile barış inşası ve arabuluculuk konularında geniş deneyime sahip bir müzakereci, arabulucu ve yazardır. 2019 yılında Mozambik barış anlaşmasında arabulucu olarak görev yapmış, 2007 Kenya seçim krizinde Kofi Annan ile birlikte çalışmıştır. Halen UNOPS'ta Kıdemli Çatışma Duyarlılığı Danışmanı

olarak görev yapmakta olup, Kofi Annan Vakfı ve Berghof Vakfı yönetim kurullarında yer almaktadır. Aynı zamanda Yale Üniversitesi Barış Araştırmaları Bursiyeri ve Cenevre Güvenlik Politikaları Merkezi'nde araştırmacıdır. Commonwealth Kadın Arabulucular Ağı'nın kurucu üyelerindendir. Hukuk lisansı ve Uluslararası İlişkiler alanında yüksek lisans derecesine sahiptir. "Back from the brink: The 2008 mediation process and reforms in Kenya" (Uçurumdan Geri Dönüş: 2008 Kenya Arabuluculuk Süreci ve Reformları) kitabı da dâhil olmak üzere çeşitli yayınları bulunmaktadır.

Shadia Marhaban

Aceh Kadınlar Birliği Başkanı, Harvard Üniversitesi Weatherhead Uluslararası İlişkiler Merkezi Üyesi

Shadia Marhaban, Güneydoğu Asya Kadın Barış Arabulucuları (SEAWPM) inisiyatifinin arabulucusu ve yürütme kurulu üyesidir. SEAWPM, 2020 yılında Endonezya Dışışleri Bakanı'nın girişimiyle kurulmuştur ve çatışma arabuluculuğu, barış inşası ve müzakerelerle ilgili konularda ulusal, bölgesel ve küresel ağlar arasında iş birliğini ve ortaklıkları güçlendirmeyi amaçlamaktadır. SEAWPM bünyesinde, Güney Tayland, Mindanao ve Timor-Leste'deki barış inşası çabalarına aktif destek vermektedir. 2005 yılında Shadia, 30 yıllık çatışmayı sona erdiren Helsinki'deki barış görüşmelerinde Özgür Açe Hareketi (GAM) müzakere heyetinde

yer almıştır. Aynı zamanda on yılı aşkın süredir direniş ve kurtuluş hareketleri üzerine çalışan Berghof Vakfı'nın danışmanlığını yürütmektedir. Bu kapsamda Kolombiya, Afganistan, Nepal, Kamerun ve Mindanao gibi birçok ülkede silahlı direniş hareketlerine danışmanlık yapmıştır. Çalışmaları, diyalog ve barış müzakereleri için fırsatlar yaratmayı amaçlamaktadır. Siyaset bilimi eğitimini Endonezya'da almış olup, Harvard Üniversitesi Weatherhead Uluslararası İlişkiler Merkezi'nde daha önce bursiyer olarak bulunmuştur.